

# GENDER EQUALITY NEWS

STYCZEŃ 2024

**Aktualności z obszaru  
równości płci w  
badaniach i innowacjach**

## W TYM NUMERZE

### NOWOŚCI Z KRAJU

Równość płci w Poznaniu, GEP w UJD, kobiety w wojsku

### OBSERWATORIUM

Nierówności w nauce, luka płacowa w branży tech

### POLECAMY

Finansowanie projektów genderowych w ramach CERV



## NOWOŚCI Z KRAJU POZNAŃ NAJLEPSZY DO ŻYCIA

**PIERWSZE MIEJSCE W RANKINGU DZIĘKI RÓŻNORODNOŚCI**

Zgodnie z najnowszym rankingiem Business Insider Polska, [Poznań](#) został uznany za najlepsze miasto do życia w Polsce. Sprzyjające rozwojowi wskaźniki ekonomiczne wiążą się z otwartością tego miasta na różnorodność i wartości takie jak tolerancja, równość, wspólnotowość oraz integracja. Wartością szczególnie propagowaną przez poznańskie firmy i władze miasta, jest równość płci. To m.in. dzięki działaniom prorównościowym Biura Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Poznania związanych z aktywizacją kobiet na rynku pracy w sektorze usług nowoczesnych w Poznaniu zatrudnionych jest 53% kobiet.

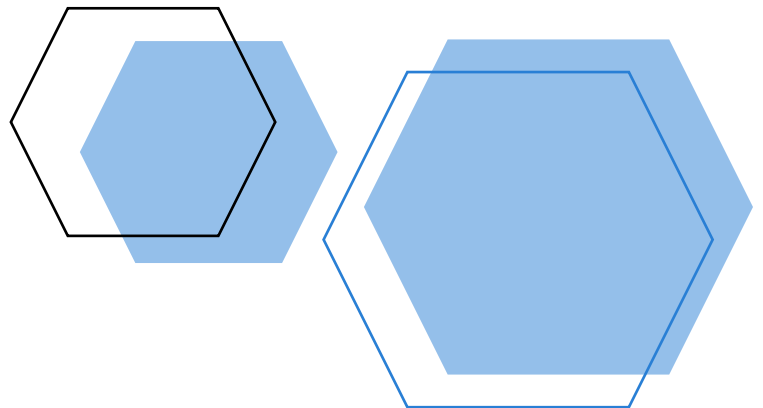


# PLAN RÓWNOŚCI PŁCI UJD W CZĘSTOCHOWIE

## RÓWNY DOSTĘP DO BADAŃ I STANOWISK

Uczelnie, podobnie jak inne nowoczesne organizacje, powinny stać się przestrzenią równych szans i różnorodności, aby naukowy, intelektualny potencjał kobiet był lepiej wykorzystany. Służyć temu mają m.in. wdrażane od 2022 roku na polskich uczelniach Plany Równości Płci - dane Narodowego Centrum Nauki pokazują, że na kolejnych etapach kariery naukowej kobiet jest wciąż mniej niż mężczyzn.

Związane z tym działania rozpoczął także Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie. Pierwszy etap działań zakończy się w grudniu 2025 roku. Celem UJD jest promowanie równości kobiet i mężczyzn we wszystkich obszarach działalności naukowej, także w projektach badawczych. Więcej o planach UJD w tym zakresie można usłyszeć w [Radio Jura](#).



# KOBIETY DO WOJSKA

## ZASADY KWALIFIKACJI WOJSKOWEJ

W tym roku do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w Polsce zostaną wezwane m.in. [kobiety urodzone w latach 1997-2005](#), posiadające kwalifikacje zawodowe przydatne do służby. Wezwanie otrzymają również te kobiety, które w roku szkolnym lub akademickim 2023/2024 kończą studia lub naukę.

Zawody przydatne do służby wojskowej precyzuje art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny – w szczególności przydatne jest wykształcenie lub kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania zawodów medycznych, weterynaryjnych, morskich oraz lotniczych, a także zawodów: psycholożek, rehabilitantek, radiolożek, diagnostyczek laboratoryjnych, informatyczek, teleinformatyczek, nawigatorek oraz tłumaczek.



# OBSERWATORIUM NIERÓWNOŚCI W PUBLIKACJACH

## UPRZEDZENIA ZWIĄZANE Z PŁCIĄ W CYTOWANIACH ARTYKUŁÓW

Analiza ponad [2 milionów prac](#) z zakresu nauk przyrodniczych wskazuje na wyraźną różnicę w liczbie cytowań ze względu na płeć. Prace, których głównymi autorkami są kobiety, są cytowane rzadziej niż te, których autorami są mężczyźni w artykułach naukowych tworzonych przez mężczyzn. Ten wzorzec pojawia się w wielu dyscyplinach nauk przyrodniczych, także w tych, w których występuje względnie równa reprezentacja płci.

Brak równowagi jest częściowo spowodowany specjalizacją płci w niektórych obszarach badawczych, ale w grę wchodzi jeszcze inny czynnik — tzw. solidarność płci. Artykuły, w których wiodącymi autorami byli mężczyźni, były częściej cytowane w artykułach także „firmowanych” przez mężczyzn, a artykuły gdzie głównymi autorkami były kobiety otrzymywały więcej cytowań w artykułach „firmowanych” przez kobiety. To nastawienie jest wyraźnie słabsze wśród młodszych naukowców, więc jest szansa, że z czasem tego typu uprzedzenia będą zanikać. Więcej na ten temat można przeczytać na stronie [Nature](#).

---

## LUKA PŁACOWA W BRANŻY TECH

### BRAK RÓŻNIC NA SZCZEBLU KIEROWNICZYM, ALE KOBIECY NADAL W MNIEJSZOŚCI

Jeśli jesteś kobietą pracującą w kraju UE, zarabiasz średnio o 12,7% mniej niż twój męski odpowiednik - to różnicowanie wynagrodzeń ze względu na płeć stanowi problem od dawna. Z [raportu platformy Ravio](#) wynika jednakże, że [w sektorze technologii różnice w wynagrodzeniach](#) kobiet i mężczyzn na wyższych stanowiskach są znikome lub nie występują w ogóle, co wskazuje, że im wyżej kobiety wspinają się po szczeblach kariery, tym równiejsze (wobec mężczyzn) wynagrodzenie otrzymują. Jednak z raportu wynika również, że tylko 19% kadry kierowniczej w europejskich start-upach to kobiety, podczas gdy 35% kobiet jest na stanowiskach kierowniczych. Chociaż więc kobiety wspinając się na szczyt otrzymują wyższe wynagrodzenia (zbliżone do tych, które otrzymują mężczyźni), dotarcie tam jest naprawdę trudne.

Unijna dyrektywa w sprawie przejrzystości wynagrodzeń, która nakłada na przedsiębiorstwa w UE obowiązek dzielenia się informacjami na temat tego, ile płacą kobietom i mężczyznom za pracę o tej samej wartości, która będzie obowiązywała od 2026 roku zapewne wymusi pewne zmiany. Przedsiębiorstwa będą musiały podjąć działania, jeśli różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn przekroczy 5%.

Drugi proaktywny krok w kierunku równości płci na szczeblu unijnym to tzw. dyrektywa “Women on Boards”, której celem jest wprowadzenie od czerwca 2026 roku przejrzystych procedur rekrutacji, tak aby co najmniej 40% stanowisk dyrektorów niewykonawczych lub 33% wszystkich stanowisk dyrektorów w dużych spółkach notowanych na giełdzie zajmowały osoby płci niedostatecznie reprezentowanej. Spółki zatrudniające powyżej 250 pracowników będą musiały raz w roku przekazywać właściwym organom informacje na temat reprezentacji płci w swoich zarządach i wdrażać środki naprawcze w przypadku niespełniania warunków.



# POLECAMY FINANSOWANIE PROJEKTÓW

PROGRAM CERV - „OBYWATELE, RÓWNOŚĆ, PRAWA I WARTOŚCI”

Obecnie można się ubiegać o finansowanie projektów w ramach [programu CERV](#) - to europejski instrument wsparcia społeczeństwa obywatelskiego, utworzony w 2021 roku, o wartości półtora miliarda euro. Służy zachęcaniu Europejczyków do udziału w życiu społecznym i upowszechnianiu zasad demokratycznych, a także pielęgnowaniu różnorodności w oparciu o wspólne wartości, historię i pamięć o przeszłości.

Program CERV opiera się na czterech filarach:

1. Równość, prawa i równość płci – ochrona praw, zakaz dyskryminacji, równouprawnienie (w tym płci) oraz celów związanych z niedyskryminacją;
2. Zaangażowanie i udział obywateli – wspieranie udziału obywateli w życiu demokratycznym Unii, wymiany między obywatelami różnych państw członkowskich oraz propagowanie wiedzy o wspólnej europejskiej historii;
3. Daphne – zwalczanie przemocy, w tym ze względu na płeć i wobec dzieci;
4. Wartości Unii – ochrona i propagowanie unijnych wartości.

Obecnie są otwarte **dwa konkursy związane z tematyką płci**.

Pierwszy z nich, z terminem składania wniosków do 29 lutego 2024 roku, to [„Call for proposals to promote gender equality \(CERV-2024-GE\)”](#). Składane w ramach tego konkursu wnioski powinny dotyczyć wspierania, rozwijania i wdrażania kompleksowych polityk mających na celu promowanie pełnego korzystania przez kobiety z praw, równości płci, w tym równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn oraz wzmocnienia pozycji kobiet. Cele konkursu obejmują w szczególności wspieranie rozwiązań w dwóch zakresach:

1. zwalczania pierwotnych przyczyn dysproporcji w zakresie obowiązków opiekuńczych ze względu na płeć,
2. wdrażania przepisów dyrektywy o przejrzystości wynagrodzeń.

Drugi konkurs, otwarty do 24 kwietnia 2024 roku, to [„Call for proposals to prevent and combat gender-based violence and violence against children \(CERV-2024-DAPHNE\)”](#). Celem tego konkursu jest finansowanie projektów, które przyczynią się do wspierania różnorodnych działań mających na celu zwalczanie przemocy ze względu na płeć oraz przemocy wobec dzieci.

**Krajowy Punkt Kontaktowy  
Programów Badawczych UE**  
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

ul. Chmielna 69  
00-801 Warszawa

**Jesteśmy w sieci!**

**dr Monika Ryndzionek**  
specjalistka ds. równości płci w Horyzoncie Europa

kom: [+48 728 516 884](tel:+48728516884)

[Monika.Ryndzionek@ncbr.gov.pl](mailto:Monika.Ryndzionek@ncbr.gov.pl)

